

Angerensestraat 38: een ingewikkeld dossier.

1. Wat voor licht is een buitengewoon complex dossier – zowel juridisch als politiek – dat slechts verliezers kent. De ondernemer, die ten gevolge van voorliggend besluit een aanzienlijk probleem kan verwachten met zijn bedrijfsvoering. Maar ook de omwonenden, die overlast ervaren en op grond van een rapportage van het RIVM gezondheidsrisico's veronderstellen. Dit valt de gemeente om twee redenen zwaar aan te rekenen. In de eerste plaats omdat in dit dossier geen juridische en beleidsmatig consistente lijn is gevolgd, in de tweede plaats omdat de gemeente er onvoldoende in geslaagd is in een oplopend conflict tussen ondernemer en omwonenden de-escalerend op te treden.
2. In het dossier ligt bij voortdurende nadruk op de bij toekenning van omgevingsvergunning (bouw) niet formeel gevraagde verklaring van geen bedenkingen aan de Raad. De wethouder kwalificeert dit als 'een ommissie'. Dat is curieus, omdat in het ontwerpbesluit vergunningaanvraag (als verzonden op 1 augustus 2016 door de ODRA aan de aanvrager) expliciet staat dat een (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen door de Raad moet worden verleend. Hoe kan het dan dat er op geen enkele manier is gevraagd om de opvattingen van de Gemeenteraad? Graag een reactie op dit punt van het college.
3. Ondertussen is er ook buiten het niet afgeven van een verklaring van geen bedenkingen op basis van formeel Raadsbesluit een tweede probleem dat te weinig aan de orde is gekomen in behandeling van dit voorstel: om welk type bedrijf gaat het hier? In de ruimtelijke onderbouwing die ten grondslag lag aan de vergunningaanvraag van maart 2015 (Geling Advies, 26-02-2015) wordt op pagina 14 meermalen vastgesteld dat het hier gaat om een intensieve veehouderij. Dat is ook wat in vigerend bestemmingsplan Buitengebied is toegestaan, mits we ervan uitgaan dat ook bij in werking treden van dit bestemmingsplan sprake was van een intensieve veehouderij. Op grond van deze onderbouwing is de vergunning in augustus 2016 verleend.
4. Zoals de rechtbank echter in haar vonnis aangeeft (overwegingen 8.1 tot 8.4 van de uitspraak) is het verlenen van vergunning vervolgens strijdig met vigerende omgevingsverordening. De rechtbank constateert hier (overweging 8.2) met recht een onderzoeks- en motiveringsgebrek. Wanneer vervolgens wordt geconstateerd in het memo van DirkZwager dat volgens de gemeente Lingewaard de redenering van ondernemer dat het hier gaat om een grondgebonden bedrijf 'zodanig is dat dit kan worden aangenomen', is de strijdigheid met de omgevingsverordening wellicht opgelost, maar dit past weer niet binnen vigerend bestemmingsplan. De aanduiding van het perceel is immers agrarisch met waarden – oeverwallen en binnen het bouwvlak de aanduiding intensieve veehouderij (vgl. ook uitspraak Rechtbank Arnhem, overweging 6.1)
5. Dit alles maakt dat het hoe langer hoe onbegrijpelijker wordt dat de vergunning door de gemeente verleend is. Daarbij komt nog dat vervolgens is toegestaan dat er ongeveer 2200 geiten op het perceel gehouden worden, grotendeels in een stal die blijkens de vigerende milieuvergunning bedoeld is voor opslag. Bovendien moet worden vastgesteld dat blijkens het ontwerpbesluit vergunningaanvraag de vergunning pas definitief wordt wanneer er binnen de beroepstermijn bij de bevoegde rechter geen verzoek wordt gedaan tot een voorlopige

voorziening. Daarmee was de milieuvergunning verleend in 2010 dus wellicht niet effectief per augustus 2016 en is het daarmee opvallend dat de gemeente heeft toegestaan dat op het perceel in de voor opslag bedoelde stal al geiten gehouden werden.

6. De vraag wat de Raad nu moet doen wordt vervolgens nog nader gecompliceerd door het door de Provincie Gelderland op 30 augustus genomen voorbereidingsbesluit en de in voorbereiding zijnde daarop volgende wijziging van de omgevingsverordening. Daarin wordt aangegeven dat uitbreiding van geitenhouderijen niet is toegestaan. Het is aannemelijk dat de Provincie – ondanks het gegeven dat aanvraag dateert van ver voor het voorbereidingsbesluit – beroep zal aantekenen tegen het nu verlenen van vergunning of wellicht zelfs een reactieve aanwijzing zal geven. Wat we inhoudelijk ook van het besluit van de Provincie vinden, daarmee moet terdege rekening gehouden worden.
7. Gezien die overwegingen is het wat de Partij van de Arbeid betreft ingewikkeld nu als Raad te verklaren dat wij geen bedenkingen zouden hebben tegen voorliggende uitbreiding. Daarmee worden verwachtingen gewekt die de Raad onmogelijk kan waarmaken. Uiteindelijk zal de rechter immers moeten oordelen over dit dossier en dus effectief besluiten over al dan niet verstrekken van vergunning. Daarbij moet wel worden aangetekend dat onduidelijk blijft wat met de vernietiging van de eerder verleende omgevingsvergunning, het niet afgeven van een verklaring van geen bedenkingen én het vervolgens al dan niet gedeeltelijk intrekken van de milieuvergunning nu in de praktijk de komende weken en maanden zal gebeuren. Daarmee bestaat nog altijd de mogelijkheid dat bestaande situatie – ongeacht welk besluit de Raad ook neemt – voor voorlopig nog onbepaalde tijd zal voortduren.
8. Blijft echter over, voorzitter, een knagend gevoel van onrechtvaardigheid. Mede ten gevolge van de weifelachtige houding van de gemeente is er sprake van een escalerend conflict in de omgeving, kunnen we uitzien naar een forse en complexe juridische strijd én benadelen we een ondernemer die naar mijn waarneming oprecht bezig is op een zo verantwoord mogelijke wijze zijn bedrijf te voeren. Op grond van al deze overwegingen voorzitter, wil ik vooralsnog en met grote moeite, instemmen met voorliggend besluit. Tegelijkertijd dien ik bij deze een **motie** in die het college vraagt de Raad middels een informatienota een reflectie te doen toekomen op de gang van zaken in dit dossier, een oprechte poging te doen tot een dialoog te komen in het gebied om de verhoudingen te normaliseren, ook met het oog op de voortgaande juridische strijd die te verwachten valt en de bereidheid uit te spreken te participeren in een mediation naast rechtspraak in bestuursrecht met betreffende ondernemer.
9. Tot zover mijn bijdrage in eerste termijn. De motie werd gelukkig door het college op alle punten overgenomen. Dat was winst. Maar het hierboven omschreven gevoel van onrechtvaardigheid bleef knagen. Juist daarom vroeg ik na de bijdrage van de collega's en de reactie van het college opnieuw het woord voor een tweede termijn. Waarin ik aangaf om drie redenen alsnog niet te kunnen meegaan met het collegevoorstel en toch nog een verklaring van geen bedenkingen te willen afgeven voor het bouwen van een stal aan de Angerensestraat 38. Dat vraagt om toelichting, en die volgt hieronder.

10. In de eerste plaats was mijn inschatting dat er in de verste verte geen meerderheid denkbaar zou zijn die wel een verklaring van geen bedenkingen zou willen afgeven. Dat bleek een misrekening. Verschillende partijen waren van mening dat de ondernemer wel de kans zou moeten krijgen de nieuwe stal te bouwen. Dan wordt de vraag wat te doen plotseling toch weer een stukje wezenlijker. Als je immers een minderheidsstandpunt inneemt is dat wat je betoogd vaak belangrijker dan dat wat je stemt. Nu ging dat echter niet op. Bovendien waren er twee belangrijke, inhoudelijke argumenten om alsnog voor een verklaring van geen bedenkingen te stemmen.
11. Ten eerste had de jurist van de gemeente voorafgaand aan de vergadering nog eens uitgelegd dat de Raad echt een eigen afweging moest maken. Even los van het feit dat de provincie wellicht zou ingrijpen en los van het feit dat een rechter vervolgens ook een eigen keuze moet maken. De Raad moest aangeven wat zij vond, wat haar positie was. En mijn positie was, is en blijft dat de stal er zou moeten komen. Dat ik in eerste instantie toch met het collegevoorstel mee wilde gaan had ermee te maken dat ik – zoals hierboven ook betoogd – geen valse hoop wilde wekken. Als we immers als Raad een verklaring afgeven waarvan we vooraf eigenlijk al weten dat die geen effect heeft, moeten we dat dan toch doen? Het antwoord werd, mede ingegeven door de woorden van de jurist voorafgaand aan de vergadering, ja.
12. Ten tweede bleef het college, net als op de Politieke Avond, het antwoord op de vraag schuldig wat er nu zou gebeuren wanneer er uiteindelijk definitief geen verklaring zou worden afgegeven en dus geen vergunning kon worden verleend. Moeten de geiten die nu op het perceel zijn dan weg? En kan de gemeente dat ook afdwingen? Juridisch wel, maar in de praktijk ook? En wanneer dan? En wat gebeurt er dan met het bedrijf? En blijven ondertussen de geiten die er volgens de vergunning in de oude stal mogen staan wel? Het enige dat de wethouder opmerkte was dat uit voorzorg op basis van het rapport van het RIVM moest worden gekozen om elk risico voor omwonenden uit te sluiten. Maar was dat werkelijk het effect van dit besluit? Dat was en bleef voor mij twijfelachtig.
13. Alles overziend vond ik dat het nu de positie van de Raad zou moeten zijn dat de eerdere vergunning alsnog zou moeten worden afgegeven zodat de nieuwe stal op de Angerensestraat gebouwd zou kunnen worden. Dat wilde immers niet zeggen dat er meer geiten op het bedrijf bij komen, het wil alleen zeggen dat ze in een betere stal komen te staan.
14. Toen het vervolgens op stemmen aankwam bleek een beslissing alsnog niet te vallen. Een Raadslid zag zich genoodzaakt de vergadering te verlaten en de achtentwintig leden die overbleven stemden precies even vaak voor als tegen: 14-14. In de volgende vergadering komt het dossier terug. Mede vanwege de gevoeligheid en de complexiteit ervan hebben wij als PvdA zo transparant en eerlijk mogelijk al onze overwegingen op tafel gelegd. Daarop zijn wij, zoals altijd, aanspreekbaar. Dat mag u van de lokale politiek verwachten.